

Chemări la Hristos - Rufe zu Christus

Nr. 93 Martie 2019

93. Ausgabe, März 2019

Gebet des hl. EPHRAIM des Syrsers

Herr und Gebieter meines Lebens, gib mir nicht den Geist des Müßiggangs, des Verzagens, der Herrschsucht und der Geschwätzigkeit! Schenke vielmehr mir, deinem Diener, den Geist der Keuschheit, der Demut, der Geduld und der Liebe. O Herr, mein König, gewähre mir, meine Sünden zu sehen und nicht meinen Bruder zu verdammen, denn Du bist gepriesen in alle Ewigkeit! Amen!

ŞANSE şi MIJLOACE de CREŞTERE DUHOVNICEASCĂ*

†Mitropolitul Serafim

Postim şi ne rugăm cu conştiinţa că nu numai oamenii de acum 2000 de ani l-au batjocorit pe Mântuitorul şi l-au răstignit pe cruce, ci şi noi, prin păcatele de zi cu zi facem acelaşi lucru. Căci fiecare păcat, cu gândul, cu cuvântul sau cu fapta înseamnă batjocorirea lui Hristos, răstignirea Lui. Cei de acum 2000 de ani care L-au răstignit pe Hristos nu erau conştienţi că-L răstignesc pe Dumnezeu Însuşi pentru că nu-L cunoşteau. Ei credeau că răstignesc un făcător de rele. Dar noi oare nu ştim că Hristos este Dumnezeu şi că El se identifică, adică se face una, cu fiecare om din lumea aceasta? Căci tot omul, indiferent de neam sau de credinţă, că este bun sau că

Rugăciunea Sf. EFREM Sirul

Doamne şi Stăpânul vieţii mele, duhul trândăviei, al griji de multe, al iubirii de stăpânire şi al grăirii în deşert nu mi-l da mie! Iar duhul curăţiei, al gândului smerit, al răbdării şi al dragostei dăruieşte-l mie, robului Tău. Aşa, Doamne, împărate, dăruieşte-mi mie slugii Tale ca să-mi văd greşalele mele şi să nu osândesc pe fratele meu, că binecuvântat eşti în vecii vecilor! Amin!

este rău, poartă în sine pecetea chipului lui Hristos. Deci toată întristarea, durerea sau suferinţa pricinuită semenilor noştri, fie morală, fie fizică, este şi suferinţa lui Hristos, prezent în inima fiecărui om. În duminica trecută, am auzit un fragment din capitolul 25 al Evanghelia după Matei, unde Mântuitorul spune că tot binele pe care-l facem semenilor noştri îl facem Lui Însuşi. De asemenea uitarea săvârşirii binelui sau răul pe care-l facem semenilor îl doare pe Hristos Însuşi.

Postim deci şi ne rugăm în această vreme de pocăinţă a Postului Mare cu conştiinţa că suntem păcătoşi şi că avem nevoie de iertare de la Dumnezeu. Iar Dumnezeu, Care este îndelung răbdător şi mult milostiv, ne iartă dacă ne rugăm din inimă şi cu smerenie şi dacă iertăm pe cei care ne-au greşit. În acelaşi timp,

Dumnezeu aşteaptă de la noi să fim şi noi milostivi şi să ajutăm pe cei care se află în nevoi.

Învierea Domnului, frescă din anul 1280, Manastirea Chora, Konstantinopol

Dacă în primele secole creștine, credincioșii posteau în toată vremea postului nemâncând și nebând nimic până seara, noi cei de astăzi, mai slabi în credință, să ne silim să ținem post negru, cel puțin, miercurea și vinerea până la orele 15, când Mântuitorul a murit pe cruce. Până și știința de astăzi recomandă ca două zile pe săptămână să nu se mănânce și să nu se bea nimic până după amiază. Să încercăm cu toții să ne ferim în primul rând de consumarea cărnii, care oricum este tot mai puțin recomandată de știința modernă, apoi și de produsele lactate, limitându-ne hrana la legume și fructe. Cei mai neputincioși care nu pot posti tot Postul să încerce să postească cel puțin în prima și în ultima săptămână, precum și miercurile și vinerile. Să fim convinși că nu Dumnezeu are nevoie de postul nostru, ci noi înșine, căci postul este o mare binecuvântare pentru sănătatea trupului. Cercetările medicale recente arată că ținând post negru două zile pe săptămână, organismul uman se purifică și se regenerează, devenind tot mai sănătos.

Dar postul are în primul rând o dimensiune duhovnicească: postind, ne putem ruga mai ușor, mintea va fi mai atentă la rugăciune și astfel rugăciunea va deveni treptat o rugăciune a inimii. Numai rugăciunea făcută cu atenția concentrată în inimă este cu adevărat o rugăciune plăcută Domnului.

Cu deosebire în această vreme a Postului, să ne rugăm pentru iertarea păcatelor noastre, să ne rugăm pentru cei bolnavi, pentru cei ce suferă de singurătate, pentru familiile destrămate și pentru familiile care suferă cumplit pentru li s-au luat copiii chiar de către autorități. Să ne rugăm pentru frații noștri români împrăstiați în toată lumea, arși de dorul după țara lor pe cale de pustiire.

În multe parohii a devenit deja tradiție ca în timpul posturilor de peste an, grupuri de 20 de credincioși să citească zilnic, fiecare, câte o catismă din Psaltire pentru ca astfel Psaltirea să fie citită zilnic în întregime. Părinții mari, cu experiența rugăciunii, ne recomandă să citim mereu Psaltirea care are cea mai mare putere împotriva demonilor.

Postul și rugăciunea sunt cu adevărat primite de Dumnezeu dacă sunt însoțite de faptele milosteniei creștine. De fapt, credinciosul care se roagă și postește ajunge să aibe o inimă milostivă și să facă în mod natural numai binele. Astăzi, sunt multe nevoi în lume și nimeni nu trebuie să-și închidă inima față de suferința semenilor. În țara noastră este atâta sărăcie pe care fiecare din noi o poate alina câtuși de puțin prin trimiterea de ajutoare la cei pe care-i cunoaștem sau prin programele de binefacere ale parohiei de care aparținem. Aici vă readuc aminte de programul la nivel de Mitropolie „Burse pentru copii săraci din Moldova” (nr. de cont: IBAN: DE 47 7509 0300 0401 1678 04; BIC: GENODEF1M05) ca și de nevoile multor parohii care-și construiesc sau cumpără biserici.

Să nu uităm de asemenea că pocăința sau părerea de rău pentru păcatele noastre se desăvârșește în Taina Pocăinței sau a Spovedaniei. Dumnezeu ne iartă dacă mărturisim păcatele înaintea preotului duhovnic care a primit puterea să ierte păcatele. După Învierea Sa,

Mântuitorul a suflat asupra Sfinților Săi Apostoli și le-a zis: „Luați Duh Sfânt; cărora veți ierta păcatele, le vor fi iertate și cărora le veți ține vor fi ținute” (Ioan 20, 23). Mântuitorul n-a dat această putere decât Apostolilor și nu tuturor celor care l-au văzut după Învierea Sa, de pildă în Galileea, când s-a arătat ca la 500 de frați (vezi I Corinteni 15, 6). Iar Apostolii au transmis puterea iertării păcatelor episcopilor și preoților prin punerea mâinilor peste ei într-o succesiune neîntreruptă până astăzi.

*Fragment din pastorală ÎPS Părinte SERAFIM din 10.03.2019

ELOGIU SATULUI ROMÂNESC*

Lucian BLAGA

Satul trăiește în mine într-un fel mai palpitant, ca experiență vie. Sunt fiu de preot – toată copilăria, o fantastic de lungă copilărie, adolescența, întâia tinerețe. Sufletul, în straturile cele mai ascunse ale sale, mi s-a format deci sub înrăurirea acelor

puteri anonime ale vieții colective. Ceea ce școala românească sau străină au adăugat cred că n-a putut să altereze prea mult o substanță sufletească modelată după niște tipare cu atât mai efective, cu cât se impuneau mai inconștient și mai neîntrerupt. Școala felurită, a noastră și uneori mai puțin a noastră, mi-a înlesnit doar distanțarea contemplativă, care mi-a îngăduit să vorbesc cu oarecare luciditate despre realitatea sufletească a satului și despre tiparele ei. Voi vorbi despre satul românesc din amintire trăită și făcând oarecum parte din fenomen. Copilăria petrecută la sat mi se pare singura mare copilărie. Copilăria și satul se întregesc reciproc, alcătuind un întreg inseparabil. S-ar putea vorbi chiar despre o simbioză între copilărie și sat, o simbioză datorită căreia fiecare din părți se alege cu un câștig. Căci, pe cât de adevărat e că mediul cel mai potrivit și cel mai fecund al copilăriei e satul, pe atât de adevărat e că și satul, la rândul lui, își găsește suprema înflorire în sufletul copilului. Copilăria e de altfel vârsta sensibilității metafizice prin excelență. Copilăria mi se pare singura poartă deschisă spre metafizica satului, dar cu ochii atârnați de cer.

Mi-aduc aminte: vedeam satul așezat înadins în jurul bisericii și al cimitirului, adică în jurul lui Dumnezeu și al morților. Această împrejurare, care numai târziu de tot mi s-a părut foarte semnificativă, ținea oarecum isonul întregii vieți, ce se desfășura în preajma mea. Împrejurarea era ca un ton, mai adânc, ce împrumuta totul o nuanță de necesar mister. Localizam pe Dumnezeu în spațiul ritual de după iconostas, de unde îl presimțeam iradiind în lume. Nu

era aceasta o poveste, ce mi s-a spus ca multe altele, ci o credință de neclintit... Tinda vecinului, totdeauna foarte întunecoasă, era, fără doar și poate, un loc în care, cel puțin din când în când, și mai ales Duminica, se refugia diavolul. Satul se integrează într-un destin cosmic, într-un mers de viață totalitar, dincolo de al cărei orizont nu mai există nimic.

Să evoc o conversație între copii – nu inventată. Nu aveam mai mult de șapte ani. Eram vreo cinci băieți, toți cam de aceeași vârstă; stăm în cerc, calmi, în mijlocul uliței, pe înserate. Nu mai știu în ce legătură s-a întâmplat ca unul să arunce întrebarea: „Cum o fi când ești mort?”. Unul dintre noi a răspuns neîntârziat, ca iluminat: „Mort trebuie să fie ca și viu. E așa că nici nu știi că ești mort. Noi, bunăoară, stăm aici în cerc și vorbim, dar poate că suntem morți, numai că nu ne dăm seama”. Era acel cutremur ce-l încerci în copilărie, ca și mai târziu, când calci prin preajma ultimului hotar. Îmi amintesc foarte bine cum ieșeam câteodată seara în ogradă. În beznă zăream dintr-o dată Calea Laptelui și stelele, ca ciorchinii grei și mari, coborâte până aproape de acoperișurile de paie. Priveliștea era copleșitoare; sub impresia ei trăiam în credința că, într-adevăr, noaptea stelele coboară până aproape în sat, participând într-un fel la viața oamenilor și ascultându-le răsuflarea în somn. Iată experiențe vii, care leagă cerul de pământ, care fac o punte între viață și moarte și amestecă stihii după o logică primară, căreia anevoie i te poți sustrage și care mi se pare cu neputință în altă parte, decât în mediul înțeles și trăit ca o „lume”, a satului.

Fiecare sat se simte, în conștiința colectivă a fiilor săi, un fel de centru al lumii, cum, optic, fiecare om se plasează pe sine de asemeni în centrul lumii... Cosmocentrismul satului nu trebuie înțeles însă ca o grotescă trăsătură de megalomanie colectivă, ci ca o particularitate, ce derivă dintr-o supremă rodnică naivitate. Orașenii trăiesc în altfel de orizonturi și sufăr aproape întotdeauna de conștiința și teama periferialității.

Satul, situat în inima unei lumi, își e oarecum sieși suficient. El n-are nevoie de altceva decât de pământul și de sufletul său și de un pic de ajutor de sus, pentru a-și suporta cu răbdare destinul. Această naivă suficiență a făcut, bunăoară, ca satul românesc să nu se lase impresionat, tulburat sau antrenat de marile procese ale „istoriei”. Satul e atemporal. Conștiința surdă, mocnind sub spuza grijilor și a încercărilor de tot soiul, conștiința de a fi o lume pentru sine, a dat satului românesc, în cursul multelor secole foarte mișcate, acea tărie fără pereche de a boicota istoria, dacă nu altfel, cel puțin cu imperturbabila sa indiferență. Boicotul instinctiv se ridica împotriva istoriei, ce se făcea din partea străinilor în preajma noastră. Mândria satului de a se găsi în centrul lumii și al unui destin ne-a menținut și ne-a salvat ca popor peste veacurile de nenoroc. Satul nu s-a lăsat ispitit și atras în „istoria” făcută de alții peste capul nostru. El s-a păstrat feciorelnic neatins în autonomia sărăciei și a mitologiei sale, pentru vremuri când va putea să devină temelie sigură a unei autentice istorii românești...

În studiile mele de filosofia culturii, intitulate *Orizont și stil și Spațiul mioritic*, am ajuns la unele concluzii care îndreptățesc cel mai robust optimism. Avem un orizont sufletească al nostru, acel spațiu indefinit ondulat, ca plaiurile țării, manifestat îndeosebi în doină și în cântecele noastre, și nu mai puțin într-un unanim sentiment românesc al destinului. Matca stilistică românească este o realitate. O realitate sufletească de necontestat. Putem privi ca niciunul din popoarele înconjurătoare, în afară poate de cel rusesc, cu mândrie de binecuvântați stăpâni asupra acestui incomparabil și inalienabil patrimoniu. Matca stilistică populară, și cele înfăptuite sub auspiciile ei, indică posibilitățile felurite ale viitoarei noastre culturi majore. Să ridicăm cu o octavă mai sus torentul de lirism, ce curge unduitor în imnul mioritic al morții, să subliniem și să monumentalizăm în închipuire aspectul bisericilor de lemn din Maramureș sau din Bihor, sau al caselor țărănești din Țara Oașului, să prelungim în mari proiecțiuni metafizice viziunea cuprinsă în aceste versuri populare: „Foaie verde grâu mărunț,/ Câte flori sunt pe pământ,/ Toate merg la jurământ./ Numai spicul grâului/ Și cu vița vinului,/ Și cu lemnul Domnului/ Zboară-n naltul cerului,/ Stau în poarta raiului/ Și judecă florile:/ Unde li-s miroasele”.

Asemenea operații sunt destinate să ne dea presentimentul just al viitoarelor noastre posibilități de cultură majoră. Recitiți, de exemplu, legenda poetizată *Soarele și luna* din colecția Teodorescu și veți găsi viziuni prin nimic inferioare celor măi admirate din marile poeme ale omenirii, de la *Divina Comedie* până la *Faust*.

O cultură majoră nu se stârnește prin imitarea programatică a culturii minore. Nu prin imitarea cu orice preț a creațiilor populare vom face saltul de atâtea ori încercat într-o cultură majoră. Apropiindu-ne de cultura populară, trebuie să ne însușim mai mult de elanul ei stilistic interior, viu și activ, decât de întruchipări ca atare. Nu cultura minoră dă naștere culturii majore, ci amândouă sunt produse de una și aceeași matrice stilistică. Să iubim și să admirăm cultura populară, dar, mai presus de toate, să luăm contactul, dacă se poate, cu centrul ei generator, binecuvântat și rodnic ca stratul mumelor.

*Fragment din cuvântul rostit de filosoful și poetul Lucian Blaga la primirea în Academia Română la 5 iunie 1937. *Elogiul satului românesc* a fost tradus în germană (1943), franceză și italiană (1989), fiind considerat testamentul filozofic al lui Blaga. Versiunea italiană și franceză au circulat în Occident sub formă de manifest, susținând, în anul căderii comunismului, mișcarea ce se opunea demolării așezărilor urbane din România.

SATUL ROMÂNESC, TEMELIA AUTENTICEI NOASTRE ISTORII

Prof. Dr. Dorin STĂNESCU

Momentul interbelic a reprezentat o bună ocazie pentru a proiecta lumea complexă a satului, rolul său vital de izvor al națiunii române, în centrul temelor de reflecție filosofică, al creațiilor literare, precum și în sfera de interes a cercetărilor sociologice, dacă ne

raportăm la demersul gustian. Într-o epocă în care 80% din populația țării provenea din lumea rurală, nu trebuie să ne mire că nume mari ale culturii noastre ori instituții etalon s-au raportat la acest univers al satului, încercând să-i descifreze esența și înțelesurile abstracte.

România Mare, rezultată din fericitele evenimente ale anului 1918, a reprezentat o construcție statală care a dat ocazia națiunii române de a se afirma în concertul european al popoarelor, dar și de a se sincroniza, pentru prima dată, cu fenomenul cultural din spațiul Occidental. Anii '30, în plan politic, au însemnat eșecul democrației românești și alunecarea spre totalitarism, dar în plan cultural au reprezentat un moment de climax, iar nume precum Eugen Ionescu, Mircea Eliade, Emil Cioran, Lucian Blaga sunt numai câțiva din pleiada de scriitori, filosofi și oameni de cultură care s-au remarcat atunci.

Povestea unei fericite alegeri în rândul „nemuritorilor”

În 1937, Lucian Blaga devenea membru al Academiei Române, dar nu prin vacantarea unui loc, așa cum se întâmplă de obicei, ci prin lărgirea numărului de membri ai prestigiosului for al culturii române. Orgoliul nemăsurat al marelui savant Nicolae Iorga îi blocase accesul lui Blaga, pe fondul unor animozități stârnite de diferențele de abordare a unor subiecte, a receptării într-o altă manieră a unor teme și subiecte din sfera culturii naționale. Abia după un al treilea tur, Blaga fusese ales în Academie, iar evenimentul s-a produs într-un moment în care Iorga nu a putut fi prezent. A contat mult în această ecuație și sprijinul tacit acordat de către rege. Cu toate minusurile sale, legate mai ales de viața politică, în spațiul cultural, Carol al II-lea a susținut și încurajat scriitorii, artiștii și rezultatele s-au văzut - o remarcabilă efervescență creatoare și aceea sincronizare de care vorbeam anterior.

Conform tradiției, noul membru trebuia să țină un „discurs de recepție”, iar interesul pentru ceea ce avea să rostească Lucian Blaga era mare, însuși suveranul și-a anunțat prezența și dorința de a prezida ședința. Mărturiile contemporanilor și ale fiicei lui Blaga despre atmosfera din jurul evenimentului sunt relevante și vorbesc despre un adevărat entuziasm al cercurilor din lumea culturală a timpului. Și așa și era. Blaga avea 42 de ani și devenea cel mai tânăr membru al Academiei, în același timp, un mare filosof român venea și diseca pentru prima dată în cuvinte simple, dar

meșteșugite satul și matricea sa, iar discursul său era ascultat de rege și de națiune la radio, căci s-a luat decizia, fără precedent până atunci, ca acesta să fie transmis la Radio România.

„Satul trăiește în mine ca experiență vie”

Privit peste timp, discursul lui Blaga, rostit în acea solemnă ședință din 5 iunie 1937, este o capodoperă retorică, dar și o comunicare plină de substanță ideatică, de concepte care rezumă de departe sistemul de gândire și filosofia blagiană și înglobează elemente din opera „Trilogia Culturii”.

De ce a ales Blaga acest discurs? Un răspuns poate fi aflat chiar din conținut: „Satul trăiește în mine într-un fel mai palpitant, ca experiență vie. Sunt fiu de preot - toată copilăria, o fantastic de lungă copilărie, adolescența, întâia tinerețe până la vârsta de douăzeci și atâția ani le-am petrecut, cu întreruperi impuse de nomadismul sezonier al școlarului, la sat sau în nemijlocită apropiere, în orice caz în necurmat contact cu satul natal. Sufletul, în straturile cele mai ascunse ale sale, mi s-a format deci sub înrâurirea acelor puteri anonime, pe care cu un termen cam pedant m-am obișnuit să le numesc «determinante stilistice» ale vieții colective”.

Mergând pe acest fir al construcției discursului, prima parte a acestuia analizează raportul dintre sat și copilărie. Satul natal, copilăria ca un întreg inseparabil cum îi spune Blaga, dar și vocația religioasă a tatălui sunt amprente personale care îl leagă de subiectul expunerii, însă, în același timp, din cuvântarea sa apar sub altă formă elementele de deal și vale care fac parte din concepția filosofică blagiană, aici fiind prezente prin antiteza dintre copilăria de la sat și cea de la oraș, dintre tradiție și modernitate.

„Ne-a menținut și salvat ca popor în veacurile de nenoroc”

Pentru Blaga satul este atemporal, este un spațiu al prezenței permanente a lui Dumnezeu, dar mai ales este un habitat care s-a format în jurul Bisericii și, paradoxal, al cimitirului. Acesta din urmă este un foarte important element pentru că înseamnă legătura cu trecutul, cu strămoșii și cu tradiția. Biserica satului copilăriei sale este locul unde, după cum frumos spune filosoful, Dumnezeu se ascundea după iconostas, „de unde îl presimțeam iradiind în lume”.

Blaga a trăit în această lume a bisericii, a credinței sătenilor, a unui creștinism asemănător celui din primele secole ale trecutului mileniu. Evident, subliniază el, lumea sătească a supraviețuit prin tradiția populară și prin tradiția creștină, asumându-și conștient riscul de a rămâne în afara istoriei, dar câștigându-și, în schimb, veșnicia.

Universul acesta al satului este unul în afara istoriei, pentru că satul a „boicotat istoria”, rămânând cumva în urmă, acumulând decalaje culturale, sociale, economice, dar a fost un preț mic plătit în comparație cu ceea ce a reprezentat satul în istoria neamului românesc. „Mândria satului de a se găsi în centrul lumii și al unui destin ne-a menținut și ne-a salvat ca popor peste veacurile de nenoroc. Satul nu s-a lăsat ispitit și atras în «istoria» făcută de alții peste capul nostru. El s-

a păstrat feciorelnic neatins în autonomia sărăciei și a mitologiei sale, pentru vremuri când va putea să devină temelie sigură a unei autentice istorii românești. Fac elogiul satului românesc, creatorul și păstrătorul culturii populare, purtătorul matricei noastre stilistice”. Ceea ce frapază în discursul lui Blaga este optimismul său. El crede că din cultura populară românească - aparent minoră, din esența sa spirituală pură se întrezărește „presentimentul just al viitoarelor noastre posibilități de cultură majoră”. Cu luciditate, filosoful încheie discursul obiectivând satul și locul său în matricea creativă a culturii noastre:

„Drept încheiere să mi se îngăduie să dau expresie și unui gând restrictiv. Aș dori ca acest elogiul al satului românesc să nu fie înțeles ca un îndemn de atașare definitivă la folclor și ca îndrumare necondiționată spre rosturi sătești. Cultura majoră nu repetă cultura minoră, ci o sublimează, nu o mărește în chip mecanic și virtuos, ci o monumentalizează potrivit unor vii forme, accente, atitudini și orizonturi launtrice. O cultură majoră nu se realizează prin imitarea programatică a culturii minore. Nu prin imitarea cu orice preț a creațiilor populare vom face saltul de atâtea ori încercat într-o cultură majoră. Apropiindu-ne de cultura populară, trebuie să ne însuflețim mai mult de elanul ei stilistic interior, viu și activ, decât de întruchipări ca atare. Nu cultura minoră dă naștere culturii majore, ci amândouă sunt produse de una și aceeași matrice stilistică. Să iubim și să admirăm cultura populară, dar, mai presus de toate, să luăm contactul, dacă se poate, cu centrul ei generator, binecuvântat și rodnic ca stratul mumelor.”

În loc de încheiere

Discursul lui Blaga este și astăzi, la mai bine de opt decenii, un reper. El ne vorbește despre valorile perene ale lumii românești de ieri și de azi: satul, Biserica și tradițiile păstrate aici nealterate de prefacerile lumii. Ele sunt, în viziunea filosofului, cheia satului românesc la aspirația de cultură majoră. Și așa și este!

Desigur, astăzi, în lumea noastră a zborului pe lună și a internetului, nu mai poate fi vorba de boicotul istoriei și de a trăi în afara istoriei, dar cred că putem trăi în mijlocul prezentului istoric conservând satul, universul său, credința sa și, de aici, cum frumos spunea Lucian Blaga, să luăm contactul cu centrul generator al culturii și valorilor populare și să-l transformăm în ceva, poate chiar într-o cultură majoră...

<http://ziarullumina.ro/satul-romanesc-temelia-autenticei-noastre-istorii-140321.html>

SATUL LEAGĂN și VERIGĂ a VEȘNICIEI

Justin

Satul a născut și a crescut creștini buni, fii și fiice de omenie legați de pământ, dar atârnați mereu de cer, legați de Dumnezeu, de credința bunilor și străbunilor noștri. De aceea cu toții suntem datori față de „unanimul nostru înaintaș fără de nume, satul românesc” (L. Blaga)

Ce amintire legată de sat (satul natal) vă este cea mai dragă?

Întâlnirea și viețuirea întru marea comuniunea a tuturor locuitorilor satului. Punctul culminant îl trăiam cu toții la slujba din noaptea Sfințelor Paști și la pomenirea celor adormiți. Preotul trecea cu cântăreții pe la toate mormintele din cimitir, care înconjura biserica, se cânta troparul „Hristos a înviat” și celor trecuți în lumea celor de dincolo de zare și se făcea o ectenie în prezența celor vii care trăiau în sat și rudele venite să străjuiască mormintele. Tot satul era de Paști în biserică și-n cimitir.

Ce figură a satului (preoți, oameni gospodari, credincioși etc.) v-a rămas în minte și cu ce anume?

Părintele satului (Nicolae Ghișoiu), dar și oamenii de mare curăție și demnitate: bărbați și femei (Moș Aron, Moș Gheorghe, Tetea Lisâi, Mama Mărie, Mama Moașii) care frecventau cu regularitate slujbele bisericii, dar și mănăstiri și lucrau cu drag și bucurie crescând pruncii mulți și frumoși care însuflețeau prin zburdalnicia lor satul întreg.

Cum credeți că ar putea fi susținut satul românesc astăzi? Ce am putea face pentru el?

Să susținem cum putem fiecare dintre noi și să admirăm și să felicităm pe cei care mai țin sufletul satului, chiar dacă tot mai multe case, gospodăriile rămân fără suflet. Cel puțin de câteva ori pe an să ajungem în biserică în care am fost botezați și să-i revedem pe cei care au mai rămas acolo. Să ajungem și să ne rugăm negreșit și la mormintele bunilor și străbunilor noștri. Să ajutăm după putere și cu toată conștiința creștină concret o familie nevoiașă sau câțiva copii săraci.

AM AFLAT LUCRURI SURPRINZĂTOARE DESPRE TINE!

Ion ZAHIU

Știi cine ești?

Sigur că știi. Și eu știu cine sunt! Și cu toate acestea am aflat lucruri surprinzătoare despre tine.

Ești un Îndrăgostit de viață, căci ești rodul iubirii.

Al iubirii dintre părinții tai. Ești visul lor! Cum și ei au fost rodul dragostei dintre bunicii tăi. Iar ei al străbunicilor pe care nu i-ai cunoscut aieva ci doar din povești și din frânturi îngălbenite de fotografii.

Ei au căutat un Loc bogat unde tu să te bucuri de cele ce îți plac. Și au văzut că acel loc era chiar acolo unde ei văzuseră întâia oară ... lumina. Un loc cu munți și văi, cu ape repezi și cu cer albastru. Cu păduri și cu țărmul mării nesfârșite.

Și plaiul acela de legendă avea copaci cu fructe dulci și pâine aburindă.

Acel loc, al celor mai vechi, l-au cinstit și l-au apărut cu prețul mult prea mare al ... vieții lor. L-au apărut de cei ce îi voiau sclavi pe propriul lor pământ.

Au făcut această supremă jertfă ca tu să Fii!

La nașterea ta au murmurat vorbe ca într-un cântec în care îți doreau să fii liber. Și au sădit un copac cu gândul la tine. Un copac care să-ți dea

umbră, fructe și mai ales care să te facă să simți ideea de rădăcină.

Când ești printre stăini și dorul de ai tăi nu îți dă pace, abia atunci simți cu adevărat cum te dor rădăcinile. Când rădăcinile sunt rupte, lemnul încă mai există dar viața din el se scurge.

În prima iarnă te-ai minunat de fulgii de zăpadă ce ți se topeau în palme. Când ai crescut și veneai îmbujorat de la săniuș atras de mirosurile îmbietoare ce se revărsau din bucătărie, bunica îți pregătea cu un surâs enigmatic apă și ștergar să te primești pentru masă și pentru sărbătoare. Sărbători și tradiții încântătoare. De Crăciun rosteai rugăciunea către Cel de Sus.

Mai apoi ți-ai pus cireșe la urechi și într-o zi, sub poarta înaltă din lemn sculptat, ai gustat înfiorat primul sărut, al unei fete cu flori în păr ce apoi îți va fi fost soție. Acolo, în acel loc unde ți-ai aflat și prietenii dragi ai copilăriei.

Învățații numesc toate acestea Identitate. Cei bătrâni, îi spun Obârșie.

Meleagul acesta era cinstit și apărât de străbunii tăi. Ei înțelegeau că doar acest Pământ era cel ce le dădea hrană, adăpost, apă și rost. Ei știau că niciodată și niciunde străinii nu veneau să dea, ci doar să ia. Atunci veneau cu război, iar azi cu bani puțini pentru bogățiile tale. Când invadatorii soseau, străbunii se retrăgeau în munți până ce reușeau să-i alunge.

Ei au înțeles că doar stând împreună umăr lângă umăr, vor reuși. Au început cu Mihai au continuat cu Alexandru și în final au fost cu toții laolaltă în vremea lui Ferdinand.

Pământul și codrii munților erau singurii prieteni ai bunilor și străbunilor tăi. Locul acesta e locul vechii Dacii. Îar mai înainte a fost leagănul bătrânului continent și posibil al lumii prin Civilizația Danubiană.

Istoria e percepută doar ca o înșiruire de evenimente trecute. Însă adevărata istorie e clipa ta de ieri, e de fapt povestea ta de până acum. A ta și a celor de același sânge cu tine. Așadar istoria este Devenirea ta de până acum!

Să mergem în munții cei înalți și de acolo să culegem Floarea Recunoștinței, pe care să o punem cu rouă în ochi în cinstea celor dinaintea ta, aici în plaiul de legendă ... românesc!

CUVINTE DUHOVNICEȘTI și de SUFLET ZIDITOARE

Arhimandrit Roman BRAGA (1922-2015, a suferit 11 ani în temnițe comuniste, din 1968 a păstorit în America)

Pe **Dumnezeu**, în noi trebuie să'L căutăm. Dumnezeu este mereu cu tine dacă vrei ca El să fie cu tine. Măsura sfințeniei numai Dumnezeu o știe. Dumnezeu nu are nevoie de apărarea noastră, ci de dragostea noastră. Dumnezeu este Taină și noi trebuie să învățăm să trăim Taina. Tainele nu se înțeleg cu mintea! Poate doar prin rugăciune...

Trebuie să vorbim cu Dumnezeu oriunde am fi. Vorbește cu Dumnezeu tot timpul: spune'I când ți'e foame, când ți'e sete, spune'I unde ai treabă, spune'I Lui ceva pe drum; arată'I lui Dumnezeu cât de frumoasă este natura (creată de El!). Vorbește cu Dumnezeu copilărește, căci noi suntem copiii Domnului.

Libertatea adevărată este libertatea spirituală. În libertatea de a face orice îți dorești, te distrugi dacă nu ești matur. Adevăratul om liber este acela pe care îl eliberează Iisus Hristos. Dumnezeu ne îndeamnă la abțineri, pentru a ne feri sau a ne elibera de dominația lucrurilor materiale și trecătoare. Acest atașament material împiedică evoluția personală. Desfrânarea, dependența de droguri, de alcool, fumatul sau mâncarea în exces înrobesc omul, răpindu'i libertatea. Dumnezeu, însă, îl vrea liber, după propria Sa asemănare, așa cum l'a creat: „*Și a zis Dumnezeu: Să facem om după chipul și după asemănarea Noastră...*” (Facerea 1.26)

Omul modern n'are timp să se cunoască pe sine pentru că este prea ocupat cu cunoașterea „în afară” de sine. Tineretul astăzi fuge. Fuge de el însuși.

New York-ul este pentru mine cel mai bun deșert în care un Sfânt Părinte se poate nevoi. Izolați'vă de cele trecătoare și treziți'vă interesul pentru lucrurile veșnice – nu pentru bani prea mulți. Dacă vom avea pace în noi, va fi liniște și înafară. Când Iisus a spus: „*pacea* Mea v'o dau vouă”, El n'a vorbit de pacea de la Versailles, sau de cea de la Paris, ci de pacea Lui. El e Pacea Lumii.

Arhimandrit Zaharia ZAHAROU, *Răscumpărând vremea*, Editura *Renașterea*, Cluj-Napoca, 2014

Nici **împărțășirea** deasă și nici cea rară nu ne unesc cu Dumnezeu, ci doar cea cu vrednicie – fie ea deasă, sau rară. Sfântul Simeon Nou Teolog spune că cel care plânge și se pocăiește în fiecare zi în fața lui Dumnezeu se poate cumineca în fiecare zi.

În viața noastră nu există încremenire, căci chiar și în **somn** duhul nostru, fie se îndepărtează, fie se apropie de Dumnezeu. Dacă omul vrea să știe dacă este izbăvit să ia aminte cum reacționează în timpul somnului. Să

luăm seama dacă și în timpul somnului – când duhul vicleanului ne atacă – ne împotrivism natural și automat, la fel ca atunci când suntem treji, în stare de veghe. Căci somnul este chipul morții noastre. Viața în lumea ce va să fie nu este altceva decât continuarea vieții pe care am început s'o trăim în această lume, căci atunci când va veni moartea, vom pași dincolo cu aceeași așezare lăuntrică. Deci trebuie să dobândim așezarea lăuntrică a dreptilor ca să ne putem înfățișa înaintea Domnului.

Bătălia cea mai mare din toate timpurile a fost dată pe **Cruce**. Pe cruce, tot răul adunat de-a lungul veacurilor – începând cu căderea lui Adam și până la venirea lui Hristos – a căzut asupra Domnului. Crucea este sabia care omoară sinele nostru păcătos. Crucea devine cheie a raiului – pentru că ea omoară iubirea de sine (izvorul a tot răul din lumea aceasta). Iar voia lui Dumnezeu pentru noi în această viață este să devenim din zi în zi mai puțin egoiști, luându'ne crucea și urmând Lui.

Lumea modernă se teme de **moarte**. De aceea ea a devenit un fel de tabu, un lucru despre care oamenii preferă să nu vorbească. Dar pe noi, creștinii, aducerea aminte de moarte ne desprinde de toate legăturile cu cele pământești. Și nu trebuie să facem nicio descoperire, căci drumul a fost deja deschis de Hristos. Dar pentru răscumpărarea vieților noastre din stricăciune trebuie plătit un preț: pocăința.

Remember – **30 NICOLAE STEINHARDT**

(29 iulie 1912- 30 martie 1989)

Veronica PAVEL LERNER

Anul acesta se împlinesc 30 de ani de la dispariția lui N. Steinhardt. L-am cunoscut bine pe N. Steinhardt (Nicu pentru noi), de când eram mică, iar prietenia mea cu el a durat până când Nicu s-a stins, la Rohia. Am mai

scris despre el, mi-a rămas la fel de viu în memorie ca atunci când trăia. Vivacitatea și exaltarea lui erau unice, ca de altfel și erudiția lui.

Când vorbea despre cărți sau concerte care i-au plăcut, era entuziasmat, fericit, folosea superlative și toată fața lui iradia fericire. Emană o exaltare aproape contagioasă. Avea însă și momente în care figura lui, extraordinar de expresivă, devenea fie împăciuitoare, ca și când ar fi admis, din politețe, fără însă a-l fi convins, replica celui lalt, fie, cum l-am văzut de câteva ori, supărat de-a binelea. Despre perioadele grele din viața lui nu mi-a vorbit explicit, dar pe figura lui se citeau două expresii suprapuse parcă: fericirea de a fi rezistat și de a se fi botezat, dar și disprețul pentru „nemernicia” celor despre care nu voia să-și amintească.

Citindu-i cărțile, l-am recunoscut pe Nicu, cel pe care-l avusesem de atâtea ori lângă mine! Una din

ele, în care l-am recunoscut cel mai bine, în afară de „Jurnalul fericirii” este cea care cuprinde 250 de scrisori scrise între 1967 și 1983, adresate lui Virgil Ierunca, atunci la Paris. Nu sunt îndeajuns de stăpân pe cuvinte, nu mă pricep a le mânui cu destul avânt pentru a-i spune toată bunătatea, blândețea, delicata caritate, categorica-i *agapé* (trad: iubire); acolo unde l-am cunoscut a întrecut orice așteptare, orice isihie, orice catharsis”. (*Scrisoarea 9, 24 feb. 1969, p. 26*) „Bach - ca și Pitagora, Matyla C. Ghyka, Proust, Kafka și Soljenițin nu ne lasă să ne pierdem, să ne zăpăcim în meandrele amăgitoare și-n întunecimile barocurilor, structuralismelor, colajelor... în înțeles pictural! [...] A! ce frumoasă e lumea asta a lui Dumnezeu, Virgile! Și ce rău îmi pare că am fost un păcătos și un netot și am irosit-o, răvășit-o, balmăjit-o, pângărit-o! De împrejurări potrivnice să nu-mi vorbești, nu există împrejurări, totul de noi depinde, răspunderea toată a noastră e! Îmi va da oare Dumnezeu puțința s-o mai dreg, s-o mai plinesc, s-o mai rostuiesc puțin? Putea-voi să-mi ating năzuința monastică?” (*Scrisoarea 19, 25 sept 1969, p. 46, 47*) „Oamenii au vorbit mereu despre ispite - și se știe că sunt nenumărate. Dar de ispita morții s-a vorbit puțin. Și există totuși o puternică ispita a morții, a neantizării: e ispita specific indiană, asiatică. O cunosc și eu bine. Dar lupt împotriva ei și nu mă sfiesc a spune că a o fi biruit este pentru mine o mare biruință, poate cea mai mare”. (*Scrisoarea 26, 14 ian. 1970, p. 61*) „Da, aceasta e lecția finală a vieții, a suferinței. Cu învățătura aceasta m-am ales și eu la sfârșitul celor cinci ani petrecuți în provincie (aluzie la închisoare, n.m.). Doar cinci; puțin. Dar a fost de ajuns ca să-mi devină - cu harul lui Dumnezeu - nesuferită orice lovire sau jignire a unei ființe, orice (cât de mică) violență, bruscare, insultă, vorbă urâtă. N-am știut. Când am plecat de acasă n-am știut. Habar n-aveam. Dar acum știu. Știu că orice ură, orice aversiune, orice ținere de minte a răului, orice lipsă de milă, orice lipsă de înțelegere, bunăvoință, simpatie, orice purtare cu oamenii care nu e la nivelul grației și gingășiei unui menuet de Mozart sau de Boccherini este un păcat și o spurcăciune. Nu numai omorul, rănirea, lovirea, jefuirea înjurătura, alungarea, dar și orice vulgaritate, desconsiderare, orice căutătura rea, orice dispreț, orice rea dispoziție e de la diavol și strică totul. Acum știu, am aflat și eu.” (*Scrisoarea 32, 1 mar. 1970, p. 70*) „Carlo Zecchi a dirijat Mozart aci: ceresc. Carlo Zecchi e unul din acei cu suflet (și față) de copil cărora le este făgăduită împărăția cerurilor.” (*Scrisoarea 40, 10 iun. 1970, p.85*) „Recitindu-l pe Blaga, văd cât de mare e diferența în raport cu atâția filosofi contemporani. Că ești de acord cu el, ori ba - ce-are a face! Ce mai creator de formule, ce mai stilist! Alt nivel, altă lume! M-am îmbătat cu frumusețe, cu inteligență. Fără Blaga nu se poate. Să fim bine înțeleși: nu-l aprob mereu, dar mereu mă răscolește și mă farmecă, mă face să iubesc și mai aprig fenomenul românesc a cărui originalitate a înțeles-o și exprimat-o atât de convins, de bine.” (*Scrisoarea 50, 1 nov. 1970, p.97*)

*Fragment din „Vatra veche”, ianuarie 2019, p. 7

Simion MEHEDINȚI 150 ANI DE LA NAȘTERE AUTOR DE MANUALE

Magdalena STOICESCU

Simion Mehedinți era în primul rând profesor universitar, adică „student perpetuu”, „cel cu monologul de pe catedră care trebuie mereu să citească”. Profesorul nu avea modele pentru manualele de geografie, întrucât și în Germania și în Franța, cărțile de geografie nu erau dintre cele mai de laudă.

La greutatea începutului se adăugau și alte sarcini: specificul pământului și al neamului românesc pe care autorul se străduia să le introducă în cărți potrivit vârstei și înțelegerii școlarului, prefacerea continuă a materialului statistic, economic, cartografic, și mai ales respectarea limbii românești.

Simion Mehedinți redacta părțile principale ale manualelor de geografie cu litere mai mari, iar pe cele cu litere mai mici le considera *paranteze* potrivite pentru elevii *mai vioi*, lectura lor nefiind obligatorie. Pentru copiii care învățaseră acasă limba maternă era important să audă și la școală „graiul nesluțit”.

„Limba are sufletul ei”, spunea Simion Mehedinți, recomandându-le *un canon* tinerilor dascăli geografi: „Țineți-vă cât mai aproape de graiul din sate, și feriți-vă de a schimonosi descrierea, încercând-o cu podoabe ieftine. Povestirea geografică să fie întâi de toate adevărată”.

Manualele lui Simion Mehedinți au ușurat atât munca profesorilor – și ei mărturiseau aceasta la congrese și în revistele didactice –, cât și pe cea a elevilor. Profesorul era atent nu numai la forma și conținutul cărților sale de geografie, grija lui părintească se îndrepta și spre lucrurile practice, cum a fost în cazul tipăririi unui Caiet – Atlas, simplu și ușor de purtat, gândit astfel ca „să nu împovăreze cu o carte voluminoasă și scumpă ghiozdanul școlarilor”.

Manualele sale școlare – apărute în sute de ediții, pentru școala primară, secundară, liceu și școala normală – se pot citi de toate vârstele în afara timpului de învățământ ca niște opere literare, instructive și originale, fotografiile și materialul ilustrativ bogat care însoțesc și completează lecțiile sporindu-le utilitatea.

E. Lovinescu afirma, nu fără o anume ironie răutăcioasă, că manualele școlare l-au ajutat pe Simion Mehedinți să fie primit în Academia Română. Nu e, poate, lipsit de importanță, să amintim în apărarea profesorului Mehedinți, că o carte de lecturi geografice despre Suedia, scrisă de Selma Lagerlöff în 1907 pentru școala elementară, *Minunata călătorie a lui Nils Holgersson prin Suedia*, a devenit cunoscută în toată lumea și a contribuit la acordarea Premiului Nobel pentru literatură autoarei ei în 1909. Cinci ani mai târziu, în 1914, Selma Lagerlöff devenea prima femeie membră a Academiei Suedeze. Pe cei doi autori, Simion Mehedinți și Selma Lagerlöff, pe care o amintește în *Premise și concluzii la Terra* („Dar

vibrarea cea mai intensă s-a ivit când a apărut Nils Holgersson încântătoare plasmuire geografică a Selmei Lagerlöf”), iar mai târziu în Jurnal, deși separați de mii de kilometri pe glob, îi unea „nobilul idealism, bogăția fanteziei și expunerea spirituală care caracterizează opera” (din Motivația Juriului Nobel pentru acordarea Premiului Nobel Selmei Lagerlöff în 1909).

În colaborare cu Octavian Goga, D.V. Țoni și V. Voiculescu, Simion Mehedinți scrie în 1931 *Cartea de citire* pentru clasa a IV-a primară, cu o bogată tablă de materii: texte literare, religioase, istorice, de științe naturale și de educație, instructive și prezentate atrăgător, cu imagini și desene izbutite și într-o limbă românească atent aleasă. Manualul are o particularitate: niciun text nu este semnat. Pe Simion Mehedinți îl putem însă recunoaște în parabolele din Evanghelie, în unele texte istorice și de științele naturii, mai ales datorită stilului caracteristic și limbii pitorești.

La sfârșitul carierei sale didactice, profesorul Mehedinți era mulțumit că a netezit calea urmașilor, că geografia, știința căreia îi slujise, nu mai este subordonată altor studii, are o definiție exactă și legile ei, iar harta a devenit un mijloc de cercetare și descoperire a adevărului geografic.

În ceea ce privește metodică, profesorul arăta că geografia analitică primează în fața celei regionale și, pentru a face o descriere a unui ținut, oricât de mic, pe care o compara cu „un ghem încâlcit care nu poate fi tăiat cu sabia”, geograful trebuie să se descurce cu ajutorul geografiei analitice.

Ultimul său manual școlar, *Antropogeografia*, a apărut în 1937. Scriind în memoriile sale despre Simion Mehedinți la împlinirea vârstei de 88 ani, în 1954, acad. Constantin Kirițescu îi caracteriza manualele școlare de geografie ca fiind „cele mai frumos scrise din câte s-au scris în această materie, (...) niște capodopere ale genului” și „opera unui maestru în care omul de știință e dublat de un pedagog și de un artist”.

*Fragment din „Vatra veche”, ianuarie 2019, p. 57

ALEXANDRA

Dan PURIC

Această carte* conține incredibila forță a INOCENȚEI, ce nu are nimic din slăbiciunea naivității, ci din puterea lămuritoare a spiritului înalt față în față cu lumea în care i s-a dat să trăiască. „Alexandra” este replica imprevizibilă, dar decisivă, nu a unei noi generații, ci a acelei continue *generații a valorii* ce nu se lasă intimidată și doborâtă de mediocritatea istoriei. O strălucitoare poveste ce parcă-ți trezește copilul din tine, duminindu-te atunci când o citești, ca și cum ea ți-ar citi ție sufletul, punându-l la lucru, dar nu ca să se adapteze lumii, ci ca s-o privească în față cu acea tandră compasiune, privilegiul rarei înălțimi sufletești, care coborându-se, nu se înjosește pe sine, ci înobilează. Alexandra și Lumea, această puritate în contrast, este un risc de existență pentru cei ce s-au obișuit cu ea, dar o izbăvire pentru *sublimii inadaptati*.

Epistole cu atâtea întrebări ce-și răspund singure parcă, rând pe rând, la toate seismele sufletești imperceptibile ale vieții de azi, care tocmai de aceea îți zguduie ființa în rădăcina ei.

Inteligența și durerea unei *întrebări superioare* nu poate și nici nu are nevoie neapărat de un răspuns, ci poate de tăcerea care ea însăși, auzind-o și înțelegând-o, îți schimbă încet și sigur atitudinea în viață. Deci citești-le în acea tăcere profund ascultătoare, ce va răspunde în locul vostru singură și neîntinată de nimeni. O alegorie greu de urmat de sufletele comode, obișnuite, cu otrava timpului contemporan. Riscantă mișcare pentru lumea de azi, ce-a întors spatele omului. De fapt, o călătorie în spații și timpuri paralele pe drumul îngust, dureros, dar atât de luminos al adevărului, ce parcă îți aduce aminte de acel tragic *fatum* destin românesc „n-a fost să fie”, aplicat de data asta întregii lumi, ca și când lumea, suferind dintr-o dată atât de mult, a putut să devină în sfârșit România. Iar lucrul acesta se vede în gestul Alexandrei de-a îmbrățișa această lume cu dragostea unui copil față de mama lui suferindă.

În fond, cartea, în esența ei, seamănă cu lacrima curată ce curge nestingherită în suferința ei pe obrazul chinuit al omenirii, spălându-ne parcă sufletul și privirea de ceața groasă și rea ce s-a lăsat asupra noastră de peste tot. Povestea Alexandrei sunt pașii dureroși ai unei sfâșietoare Nostalgii ce strigă dorul după frumos, așteptând ca dumneavoastră să fiți ecoul.

*) Prefață la volumul *Alexandra*, de Alexandra Neacșu, Editura Compania, 2017

Singurul lucru notabil la 100 de ani de ROMÂNIA: Sfințirea Catedralei Neamului**

„Singurul lucru notabil la 100 de ani de ROMÂNIA: Sfințirea Catedralei Neamului. În România ultimilor 15 ani s-a lucrat numai și numai în direcția urii și a dezbinării, atât! Divide et Impera!

Unii frați de-ai noștri spun, cât de cât pe bună dreptate, că „n-avem spitale”, păi să fie sănătos statul român, la câte spitale, clinici, cabinete sau cămine de bătrâni a făcut BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ, care nefiind o instituție de P.R., lucrurile acestea n-au fost lăudate așa cum se face în industria marketingului, beneficiind din plin și de „ajutorul presei”(iertate să-i fie păcatele!) care nu vrea decât sânge, sex, scandal și dezbinare! E cool să arunci cu noroi în biserică, Dumnezeu, neam și sa spui că din cauza Bisericii ortodoxe nu se fac autostrăzi și spitale.... Eu cred că bisericii, dacă i s-ar da voie, ar fi în stare să facă și Metroul transportării bucureștenilor, chiar și Autostrada Ocolirii Neamului ș.a.m.d.

Singurul proiect mare, care a fost dus până la capăt în România de după Ceaușescu este Catedrala Neamului, și nu trebuie să fii neapărat un bun creștin pt

a recunoaște această realitate! Dacă această Catedrală a Neamului ar fi trebuit să fie construită de către statul român, probabil că astăzi abia s-ar fi încheiat doar „studiile de fezabilitate”, în 10 ani s-ar fi terminat treaba cu contestațiile pe licitații publice, iar abia peste alți 30 de ani s-ar fi încheiat și lucrările!

Azi prin această sfințire s-a încheiat un vis anunțat acum 98 de ani de către Carol I, rege al românilor! Iar toată această poveste a avut un singur „manager” neremaniat: Patriarhul Daniel. Și din asta se poate trage o concluzie la rece: câți dintre noi am putea să rezistăm ferm pe poziții, cu curaj, fără frică, să ne ducem visul la îndeplinire, având împrejur numai ură și dezbinare, uneori chiar din interior?!

Câte visuri mărețe s-au îndeplinit în ultimii ani în România? Câte? Poate 1 sau poate poate niciunul! De obicei noi românii începem sublim și o sfârșim în șanț inclusiv în iubire, prietenie, dar mai ales în afaceri! Iar asta nu s-a întâmplat din cauza bisericii. Biserica a dovedit că poate! Iar banii pe care i-a primit biserica se văd în cărămizile acelea încă netencuite, pentru că banii adunați nu s-au furat! A existat din acest punct de vedere un control sever, mai ceva decât la Banca Mondială!

O parte din sumă a fost donată chiar de PAPA IOAN PAUL al II-lea.

Dar oare ce soartă ar fi avut banii adunați, dacă această catedrală ar fi trebuit să fie construită de către statul român, prin firmele căpușă, firmele de casa ale guvernelor aflate la putere: vă răspund eu – s-ar fi furat și nu s-ar fi văzut nimic în această sfânta zi! De fapt s-ar fi văzut: niște vile cu proprietari romani pe Coasta de Azur, yachturi, elicoptere prin diverse curți din Snagov, Pipera, Primăverii, niște conturi ascunse prin paradisuri fiscale și cam atât.

În rest, cine vrea să facă ceva măreț în țara asta, indiferent de domeniu de activitate, ar putea să-i întrebe pe cei de la Catedrala Neamului, care au muncit zi și noapte, în 3 schimburi cum au reușit așa ceva?!

Cu o dăruire fantastică, fără șpăgi, valize furate, parandărat și în orice caz Nimic fără Dumnezeu! Amin! În rest un pic mai multă iubire pentru România, mama noastră! Și încă ceva: noi romanii, luați individual suntem niște oameni foarte faini, dar Per ansamblu o dăm de gard. Hai să facem cumva să fie bine și la modul general! Hai toată lumeaaaa!”

*Daniel BUZDUGAN pe [Facebook](#)

AVVA IULIAN și INTELIGENȚA ARTIFICIALĂ

George CRASNEAN

Avva Iulian își trăiește într-o nevoită al 93 – lea an la Prodromu. Având atâtea vreme în spate, am căpătat obiceiul de a nu-l întreba tare multe, ca să nu-i stau prea mult „pe cap”. (Și așa e coadă la ușa chiliei lui). Ultima oară însă am vrut să aflu o deslușire de la bătrân, așa că i-am cerut sfat într-o privință.

Părinte, am o problemă cu tinerii ăștia de la școală, că nu se pot lepăda de net și... de toate „binefacerile” lui.

Măi, uite ce-i: diavolul vrea cu orice chip să intre’n om. Iar dacă nu poate – din cauza Duhului Sfânt

primit la botez – atunci îi atacă mintea cu asta... cu „intelligența artificială”. Cum să’l atace părinte? Eu am învățat că AI ajută omul...

Da’ nu așa vine diavolul totdeauna? Ajutând omul? Și așa intră în mintea lui și’l duce la pieire.

Am auzit și eu că unii (Neuralink) vor ca oamenii să’și descarce toate amintirile, gândurile și

cunoștințele pe niște computere. Cred că în felul ăsta pot fi manipulați foarte ușor – deși ei spun că o fac pentru binele nostru.

Ș’ai să vezi c’o să’ți trebuiască îndată niște, de’aiestea... cum le spune?...

Implanturi? – am nimerit eu, după mai multe încercări...

Da. Pentru că mintea ta n’are să mai facă față inteligenței ăsteia diavolești...

Adică o să trebuiască să’mi fac un up-grade mental, ca să țin pasul cu sistemele ăstea de inteligență artificială? Păi asta’i nebunie curată, părinte! Și până la urmă tot la implanturi ajungem. Și încă în cap! Clar că ăstea’s vremurile din urmă!

Da, da. Ai să vezi că va veni vremea când o să îmbrățișezi o nălucă de peste ocean și n’o să’ți mai trebuiască nevasta ta. Trebuie mare grijă.

Și pricepere. Dar cum să te păzești de așa ceva, părinte?

De nu te va păzi Domnul, în zadar o să fie toată grija ta. Rugăciune: „Rugați-vă neîncetat”. Și stat aproape de Dumnezeu. Că satana umblă ca un leu, să ne înghită – că i s’a apropiat vremea.

„MIGRATION IST EINE BIBLISCHE UR-ERFAHRUNG“*

Migration ist eine biblische Ur-Erfahrung, aus dieser Erfahrung sind die Schlüsseltexte der Heiligen Schrift entstanden. Dies betonte die Wiener Pastoraltheologin Prof. Regina Polak am Donnerstagabend in der Wiener rumänisch-orthodoxen Kirche St. Andreas im Rahmen der Veranstaltungsreihe „Miteinander für Europa“ zum Thema „Heimat und Migration“. Migration zwingt die „Einheimischen“ dazu, sich mit dem Begriff Heimat „neu zu beschäftigen“. Denn die Migranten seien „Spiegel und Fenster“ für die „Einheimischen“. Die Entwicklung der letzten Jahrzehnte bedeute, dass jetzt „die eine Menschheit heranwächst“. Christen könnten in der Konfrontation mit dem Lebensschicksal von Migranten das Pauluswort „Unsere Heimat ist im Himmel“ neu entdecken.

Allzu oft werde Migration als „Deutungsrahmen für gesellschaftliche Veränderungen“ nur negativ interpretiert. Eine positive Sicht würde es hingegen möglich machen, dass jemand „mehrere Identitäten zugleich hat“, also die Identität

aus dem Ursprungsland nicht aufgeben muss, um in der neuen Heimat akzeptiert zu werden.

Zum Auftakt der Veranstaltung erläuterte der rumänisch-orthodoxe Bischofsvikar Prof. Nicolae Dura, das Bildprogramm der Ikonostase und der Fresken der Kirche. Altbischof Sturm legte das Programm von „Miteinander für Europa“ dar. Die Veranstaltungsreihe wurde vom gleichnamigen ökumenischen Netzwerk im Hinblick auf die bevorstehenden Europawahlen gestartet.

Am Donnerstagabend in St. Andreas überbrachte Gesandter Calin Tantareanu von der rumänischen Botschaft in Wien die Grüße des derzeitigen EU-Vorsitzlandes. Er begrüßte die ökumenisch-christliche Initiative; gerade angesichts der ständigen Diskussion über die Krisen Europas sei es erfreulich, dass ein Zeichen im Geist des Mottos „Einstimmen – Zustimmung – Mitstimmen“ gesetzt werde.

*Fragment:

<https://redaktion.kathpress.at/action/kpprod/download?&p=7149&c=bb10>

LA VIENA PRINDE CONTUR O NOUĂ BISERICĂ ROMÂNEASCĂ ÎN LUMINA ȘI FORMA SFINTEI CRUCI

În Duminica închinată Sfintei Cruci, PC Pr. Emanuel Nuțu de la Parohia „Sf. Ap. Andrei” din Viena a publicat pe pagina de internet a parohiei mai multe imagini cu șantierul viitoarei biserici, care se construiește în sectorul 2 al capitalei Austriei și va purta hramul „Pogorârea Sfântului Duh”.

Redăm integral mesajul părintelui Nuțu: „În Duminica închinată Sfintei Cruci, pun înainte câteva

imagini cu Biserica din sectorul 2, ce a primit deja forma Crucii, pe care privind-o să vedem Iubirea Lui și iubirea noastră, Jertfa Lui și jertfa noastră, Răstignirea Lui și mântuirea noastră în Biserica Sa.

Din decembrie 2018 până astăzi s-au realizat lucrări de excavare, turnarea plăcii de fundament, realizarea camerelor adiacente din demisol

și turnarea pereților subsolului Bisericii, care au fost deja decofrați, iar de mâine se va începe cofrajul pe care se va turna placa de la cota 0.

Blocul din partea dreaptă a Bisericii finanțat de Primăria Vienei prin Soziallbau, în care doar românii au șansa să închirieze la preț foarte avantajos apartamente și să devină astfel vecinii Casei Domnului (un proiect social minunat la care s-a lucrat foarte mult) este terminat la roșu, iar cheile se vor primi cel târziu în luna noiembrie a acestui an.

Mulțumim donatorilor și celor care se îngrijesc ca muncitorii să primească zilnic o masă caldă la amiază.

Rugăm pe Hristos Cel răstignit și Înviat să Vă răsplătească fiecăruia cum știe El mai bine!"

Cei care doresc să susțină construcția viitoarei biserici, sunt rugați să contribuie prin donații în contul:

Rumänisch-Orthodoxe Kirchengemeinde in Österreich

Bank Austria

IBAN: AT101200010014231202

BIC: BKAUATWW

Verwendungszweck: Kirchenbau

<http://www.mitropolia-ro.de/index.php/stiri-din-2019/1522-la-viena-prinde-contur-o-biserica-romaneasca-in-lumina-si-forma-sfintei-cruci>

Duminică, 16 iunie (Pogorârea Sf. Duh), de la ora 17:00, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Serafim va oficia slujba Vecerniei chiar în Biserica din sectorul 2.

PELERINI ÎN ȚARA SFÂNTĂ

- februarie 2019 - călătorie spirituală săvârșită cu binecuvântarea IPS Mitropolit Serafim.

Țara Sfântă aduce de fiecare dată multă mângâiere sufletului însetat de har și binecuvântare divină. Sunt multe Locuri Sfinte pe acest pământ (Biserica spre care te îndrepti duminică și în zile de sărbătoare, locul de odihnă veșnică al părinților...), dar totuși, acolo parcă mai este ceva, ceva ce îți aduce

întotdeauna un început sau o revigorare sau o înălțare sufletească. Acele locuri vorbesc și mărturisesc.

Marea binecuvântare de a fi fost pelerin în Țara Sfântă se transformă într-o mare răspundere, pentru că nu mai poți fi același om după ce ochii tăi au văzut și mintea ta a început să intuiască marea Taină săvârșită atunci, aici. Am plecat din Țara Sfântă cu sufletele luminate și întăriți în credință, înțelegând în adâncul sufletului că minunile Ierusalimului pămâtesc nu sunt decât un îndemn să lucrăm la zidirea Ierusalimului ceresc în inimile noastre.

Este o trăire înaltă, pe care 57 de pelerini din comunitatea noastră, însoțiți de Pr. Emanuel Nutu, au simțit-o timp de o săptămână în Țara numită de noi Țara Sfântă.

PĂRINTELE MITROPOLIT SERAFIM în VIZITĂ PASTORALĂ prin AUSTRIA

În perioada 28 februarie – 3 martie 2019 Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit SERAFIM a făcut o vizită pastorală în Austria. Î.P.Sa a participat la o întâlnire cu episcopi ortodocși, catolici și de alte confesiuni apropiați ai Mișcării Focolare. Părintele Mitropolit a fost însoțit de către Părintele Dumitru DURA, secretarul Mitropoliei noastre.

Vineri seara a săvârșit slujba Sf. Maslu în Parohia noastră din Wiener Neustadt.

A vizitat și a binecuvântat lucrările ce se desfășoară la zidirea celei de-a treia biserici ortodoxe române din Viena, în sectorul doi.

Sâmbătă – Părintele Mitropolit – a săvârșit Sf. Liturghie și slujba de pomenire a celor răposați în

Biserica Sf. Ap. Andrei din Viena împreună cu preoți și diacon. Apoi a avut loc întrunirea de lucru, pentru definitivarea Statutului cu următorii PC. preoți slujitori din Austria: vicar Nicolae DURA, Emanuel-Ștefan NUȚU, Ioan MOGA, (Viena), Dumitru Viezuianu (Salzburg), Nicolae Liviu VÎLCEA (Graz), Sorin Emanuel BUGNER (Linz), Cătălin-Florin SOARE (St. Pölten), Răzvan Florin GASCĂ (Wiener Neustadt), Mircea-Ioan ONIGA (Innsbruck), Cătălin Horvath (Bruck an der Mur), și Andrei BORDEAIANU (Feldkirch).

Sâmbătă seara ÎPS Sa a slujit Sf. Maslu în Parohia Amstetten, iar Duminica Sf. Liturghie în Parohia Linz.

Imn al învierii

Valeriu Gafencu

Vă cheamă Domnul slavei la lumină,
Vă cheamă mucenicii-n veșnicii,
Fortificați biserica creștină
Cu pietre vii zidite-n temelii.

Să crească-n inimile voastre
Un om nascut din nou armonios,
Pe sufletele voastre să se-implânte
Pecetea Domnului Iisus Hristos.

Un clopot tainic miezul nopții bate
Și Iisus coboară pe pământ;
Din piepturile noastre-nsângerate
Răsună Imnul Invierii sfânt.

Veniți creștini, luați lumină
Cu sufletul smerit, purificat;
Veniți flămânzi, gustați din cină,
E nunta Fiului de Împărat.

PROGRAMUL SFINTELOR SLUJBE de PAȘTI / Gottesdienordnung der Rumänisch-Orthodoxen Kirche in WIEN 11. Simmeringer Hauptstr. 161

**21.04 Intrarea Domnului în Ierusalim/
Palmsonntag:** 08⁰⁰ și/und 10⁰⁰ Sf. Liturghie/ Hl. Liturgie;

17⁰⁰ Vecernie / Vesper

22. și 23.04 Spovedanie și împărtășanie (în spitale sau acasă) Beichte und Kommunion (Krankenhäuser bzw. zu Hause)

22. și 23.04 ora 18⁰⁰ Denie la Capela

24.04 ora 18⁰⁰ Denie

25.04 Joia Mare/ Gründonnerstag: 10⁰⁰ Sf. Liturghie / Hl. LITURGIE

18⁰⁰ Citirea celor 12 Evanghelii/ Die 12 Passionsevangelien

26.04 Vinerea Mare/Karfreitag:

10⁰⁰ Ceasurile Împărătești/ Stundengebet

18⁰⁰ Prohodul / Grablegung Christi

27.04 Sâmbăta cea Mare

9-13 Spovedanie și Împărtășanie pentru elevi / Beichte und Kommunion der Schüler

23⁰⁰ PROCESIUNEA DE PAȘTI / OSTERPROZESSION

28.04 SF. PAȘTI / OSTERN

00³⁰ și/und 10⁰⁰ Sf. Liturghie/ Hl. Liturgie

12⁰⁰ Vecernie Paștilor/ Ostervesper

29.04 Sf. Paști

09⁰⁰ Sf. Liturghie/ Hl. Liturgie

30.04 Sf. Paști

10⁰⁰ Acatistul Învierii/ Akathistos der Auferstehung

3.05 ora 10⁰⁰ Sf. Liturghie/ Hl. Liturgie

18⁰⁰ Sf. Maslu

RUFE ZU CHRISTUS - CHEMĂRI LA HRISTOS

Herausgeber: Rumänisch-orthodoxes Pfarramt

Capela: 1010-WIEN, Löwelstr. 8/2 Tel. 533 79 63

Biserica: 1110-WIEN, Simmeringer Hauptstr. 161

Tel. & Fax: 533.03.29; www.rumkirche.at

Pr. Dr. Nicolae DURA, paroh, Tel. 0699/17 37 87 74;

E-mail: pr.dura@rumkirche.at

Pr. Drd. Emanuel NUȚU, Tel. 0676/42 32 426;

E-mail: pr.nutu@rumkirche.at

Pr. Dr. Ioan MOGA, Tel. 0676/772 81 90

E-mail: pr.moga@rumkirche.at

P.b.b. Verlagspostamt 1014 Wien GZ03Z034851 M

Preoții slujitori și Consiliul Parohial Vă urează tuturor să petreceți Sfintele Paști cu bucurii sfinte și mult spor duhovnicesc!

Hristos a înviat!

Adevărat a înviat!

Christus ist auferstanden!

Er ist wahrhaft auferstanden!

Bankverbindung: Rumänisch-orthodoxe Kirche in Wien, Bank Austria. IBAN=AT22 1100 0032 3059 5500/ BIC= BKAUATWW